

JON FOSSE

Vithet

ÖVERSÄTTNING LARS ANDERSSON

ALBERT BONNIERS FÖRLAG

**AV JON FOSSE HAR PÅ ALBERT BONNIERS FÖRLAG TIDIGARE
UTGIVITS:**

Stängd gitarr, 1988
Båthuset, 1989
Flasksamlaren, 1992
Melancholia, 1999
Morgon och kväll, 2002
Det är Ales/Sömlösa, 2010
Trilogin, 2015
Det andra namnet, 2021
Jag är en annan, 2022
Ett nytt namn, 2023

www.albertbonniersforlag.se

ISBN 978-91-0-0 80452-7

COPYRIGHT © Jon Fosse, Kvitleik 2023, Det Norske Samlaget

Published by agreement with Winje Agency, Norway

ORIGINALETS TITEL Kvitleik

ÖVERSÄTTNING Lars Andersson

OMSLAG Nina Ulmaja

FÖRSTA TRYCKNINGEN

TRYCK ScandBook, EU 2025

Jag körde iväg. Det gjorde gott. Rörelsen gjorde gott. Jag visste inte vart jag skulle. Jag bara körde. Det var en leda som hade kommit över mig, jag som annars aldrig kände mig uttråkad hade gripits av djup leda. Inget jag kunde komma på att göra ingav mig nån glädje. Och därför gjorde jag bara nåt. Jag satte mig i bilen min och körde och där jag kunde ta antingen åt höger eller åt vänster tog jag åt höger, och där jag vid nästa vägskäl kunde ta av antingen åt höger eller åt vänster, där tog jag åt vänster. Och på det sättet fortsatte jag köra. Till slut hade jag hamnat långt in på en skogsväg där hjulspåren efterhand var så djupa att jag kände att bilen skrapade mot backen. Jag körde bara på, ända tills bilen stod fast som berget.

Jag försökte backa den bakåt, men det gick inte, så jag lät den stå där den stod. Slog av motorn. Jag blev sittande kvar i bilen. Ja nu står jag alltså här, sitter jag alltså här, tänkte jag, och jag kände mig tom, som om ledan hade förvandlats till tomhet. Eller kanske snarare till ängslan, för jag kände som en rädsla i mig där jag satt och såg rakt framför mig, tomt, som in i ett ingenting. In i ett ingenting. Vad är nu det för ett uttryck, tänkte jag. Där framför mig är skogen, bara skogen, tänkte jag. Så det var alltså till skogen som den här hastigt påkomna bilturen hade lett mig. Och det var ännu ett talesätt, att nånting, något, ledde, vad det nu skulle betyda, till nånting, ja till nåt annat. Jag såg in i skogen där framför mig. Skogen. Ja träd som stod alldeles tätt intill varann, furor, tallar. Och mellan träden var det den bruna marken, den såg mest ut som torkad jord. Jag kände mig tom. Och så denna ängslan. Vad var jag rädd för. Varför var jag rädd. Var jag så rädd att jag inte fick mig till att kliva ut ur bilen. Inte vågade. Och här tog alltså denna skogsväg sin ände, den jag hade kört in på, och alltså hade kört mig fast i, ungefär där vägen tog slut. Och det var nog därför jag kände av denna ängslan, för att jag hade kört fast

bilen min i änden av en skogsväg, och här, vid änden av skogsvägen, fanns ingen plats där jag kunde vända. Och jag kunde inte minnas att jag, efter att jag börjat köra på den här skogsvägen, hade kört förbi någon vändplats någonstans. Men var det möjligt. Ja, för om jag hade kommit till en vändplats så hade jag helt säkert stannat och vänt eftersom det ju inte gjorde ledan mindre att köra på en smal väg genom detta landskap av låga bergåsar, ja snarare gjorde det ledan värre. Men jag hade inte kommit till någon vändplats, det var väl det jag hela tiden hade väntat på, ja på att jag skulle få syn på ett ställe framför mig där jag kunde köra bilen åt sidan, backa lite, köra framåt igen, kanske göra detta några gånger, ja ända tills bilen var vänd förstås, och så köra skogsvägen tillbaka, ner till landsvägen, och så köra till en plats, men till vilken plats, till en plats där det fanns folk, där jag kanske kunde få köpt mig nånting, till exempel en varmkorv med bröd, eller kanske, det kunde ju hända, kom jag till ett litet kafé uteder landsvägen där jag kunde stanna och få mig middag. Det var ju möjligt. Och jag kom plötsligt att tänka på att det nu var flera dar, hur många kunde jag inte minnas, sen jag senast åt middag. Men det blir väl gärna

så med oss som bor ensamma. Det blir liksom ett företag att laga middag åt sig, det blir väl gärna att man tar det som ligger närmast till hands, en smörgås, om jag då har bröd i huset, med nåt pålägg, ofta blir det majonnäs rätt på brödet och så ett par-tre skurna skivor fårkorv. Men är nu sånt nånting att sitta här och tänka på, som om jag inte nu hade viktigare saker att ägna tankarna åt. Men vad ska då det vara. Hur dumt går det inte att fråga, att tänka. Jag har kört fast bilen min på en skogsväg, långt från folk, och jag får den inte loss, så jag borde väl ha mer än nog att ägna tankarna åt, ja det heter väl ägna, ja ägna tankarna åt att få loss bilen. För bilen kan inte bli stående fast som den nu är. Självklart inte. Det är så självklart att det är rena idiotin att tänka så. Och jag går ut ur bilen och jag står och ser på bilen, och den står där bara och glor liksom dumt på mig. Eller kanske är det jag som står och glor dumt på den. Och bevare oss så dum den ser ut där den står, fastkörd på en tuva, får det väl kallas, där mitt på skogsvägen, som fortsätter några meter, tills den tar slut och det går en stig rätt in i skogen. Vad hade jag på den här skogsvägen att göra. Varför körde jag in på den. Vad var nu det för påfund. Vad hade jag för

anledning att göra det. Ingen. Ingen anledning alls. Och varför körde jag då in på skogsvägen. Av ren slump, kanske. Ja, det kan väl inte kallas annat. Men slump, vad är nu det för nånting. Nej, nu får jag inte börja med såna idiotiska tankar. Det leder aldrig till nånting. Och det jag nu måste få gjort, ja det är varken mer eller mindre än att få loss bilen min. Och så måste jag försöka vända den. Men det. Ja för jag körde ju inte förbi nåt ställe där jag skulle kunna få bilen vänd, hade jag gjort det, ja då hade jag givetvis vänt för länge sen, för en tråkigare väg att köra på än den här skogsvägen kan väl knappast tänkas. Bara de flacka åsarna, annars fanns det bara ett frånflyttat småbruk att se, ja för det måste vara bortflyttat ifrån eftersom flera fönster i boningshuset hade nåt slags skivor påspikade. Och boningshuset hade flagnat i färgen, på många ställen var färgen helt försvunnen. Och halva taket på lagårn hade fallit ihop. Det är sorgligt med hus som står och förfaller, vanskötta hus. Hus ingen bryr sig om. Och varför bryr sig ingen om dem. För innan det här huset förföll så var det ju, ja ett vackert hus. Jag skulle gärna själv ha bott i ett sånt hus, ja alltså gärna ha bott i det huset jag körde förbi, men det hade ju fått

vara tidigare i livet, när jag var ung, inte nu. Och jag skulle förstås heller inte ha bott i huset så förfallet som det nu var. För nu gick det självklart inte att bo i det, vare sig för folk eller, eller vad. Djur, kanske. Ja kanske hade djur av nåt slag flyttat in. Och huset var nog fullt av möss. Kanske hade råttor också tagit sig in i huset. Eller, ja det kunde göra detsamma. Människor var det i alla fall inte i huset, den saken var säker, och det jag nu var i behov av var människor, ja nån med en bil, eller väl snarare en traktor, som kunde dra bilen loss. Men i det boningshuset som jag hade kört förbi där fanns det ingen, den saken var säker. Och så hade jag kört en bra bit utan att se annat än de här åsarna innan jag såg en sommarstuga på den sidan av den här skogsvägen som sluttade uppåt, den såg ut att vara i nog så gott skick, men gardinerna i fönstren var fördragna, så inte heller i sommarstugan fanns det folk, med all säkerhet. Och då, ja då måste jag alltså ta mig ända ner till landsvägen för att finna folk. Och när jag tänker efter så var det inte många hus jag hade kört förbi på landsvägen heller, det var öde här omkring, ja efter det att jag senast tog åt vänster eller åt höger eller vad det nu var. Hade jag alls kört förbi nåt hus